

Fig. IV.23. Pasaż przed pawilonami serii B na tle budynku Wydziału Inżynierii Materiałowej i Ceramiki (B-6)

Fig. IV.24. Pawilon H-B6, pierwotnie hala Wydziału Inżynierii Materiałowej i Ceramiki

Pawilon wystawienniczy (D-4)

W 1974 r. Jan Spędzia z krakowskiego Biura Projektów Przemysłu Kruszyw i Surowców Mineralnych „Biprokrusz” sporządził projekt techniczny pawilonu wystawowego Instytutu Maszyn Hutniczych i Automatyki oznaczanego dziś symbolem D-4. Była to hala przykryta konstrukcją przestrzenną, z kurtynowymi ścianami i obszernym wnętrzem o wysokich walorach plastycznych, podzielonym na dwa poziomy połączone schodami z zabudowanymi kwietnikami. Ozdobą wnętrza była także kamienna posadzka. Po przebudowie w celu adaptacji do nowych funkcji, która została wykonana po roku 2000, budynek ten służy AGH do dzisiaj.

Instytut Mechaniki i Wibroakustyki (D-1)

W latach 1976 i 1977 w Biurze Projektowo-Badawczym Budownictwa Przemysłowego „Budostal” w Krakowie K[rystyna] Zachodny z zespołem opracowała projekt modernizacji Instytutu Mechaniki i Wibroakustyki. W efekcie powstał pawilon D-1 nazywany „czekoladką”, którego realizacja stanowiła kolejny etap rozbudowy dawnej hali Stella-Sawickiego (mieszącej wówczas Studium Wojskowe). Pawilon zamyka narożnik kwartału zabudowy, do którego należą budynki A-3 i A-4¹⁶. Autorka zaprojektowała obiekt o konstrukcji nośnej stalowej, ze stropami żelbetowymi i ścianami osłonowymi z charakterystycznymi płytami panelowymi z blachy w kolorze brązowym. Zaplanowała także bardzo atrakcyjne przedpole z tarasów, schodów i spoczników, formując płaszczyzny przechodzące w horyzontalne pasy międzyokienne na elewacjach. W budynku znalazły

się m.in. sala audytoryjna, dwie komory odłuchowe i pomieszczenia biurowe. Mimo konieczności zaprojektowania w budynku wielu rodzajów pomieszczeń o różnorodnych funkcjach udało się uzyskać bardzo oszczędną, sześcienną bryłę. Pawilon D-1 należy zaliczyć do najbardziej wartościowych dzieł architektury Krakowa swojego czasu.

Budynek socjalny (S-1)

W 1977 i 1978 r. trwały prace projektowe nad domem socjalnym, który miał stanąć w centrum kampusu, naprzeciwko pawilonów serii B. Zadanie to powierzono zespołowi Instytutu Projektowania Architektonicznego Politechniki Krakowskiej, w którego skład wchodził Eryk Moj, Ryszard Nowarowicz i Jolanta Nakoneczny. Projekt elewacji opracowała M. Mroczkowska.

Obiekt znany później jako S-1 mieścił stołówkę pracowniczą z zapleczem kuchennym w piwnicach i pomieszczenia klubowe na piętrze. Budynek o konstrukcji stalowej wyróżniał się ścianą osłonową z emaliowanymi polami nieprzeziernymi w kolorze intensywnej czerwieni. W 1981 r. artysta plastyk J. Brandtmüller z Pracowni Sztuk Plastycznych w Krakowie wraz z Erykiem Mojem i Arturem Mojem przygotował projekt wnętrza. Inwestycja obejmowała również niewielkie założenie parkowe na przedpolu budynku autorstwa Romana Nowarowicza i Jolanty Nakoneczny. Zaprojektowano także cztery wyjątkowe mozaiki ceramiczne, które wykonał Jerzy Sacha w Spółdzielni „Kamionka” w Łysej Górze, a przed budynkiem, na skwerze, stanęły rzeźby. Pawilon S-1 z jego bogactwem form plastycznych i zielonym otoczeniem stanowił ważny element kompozycji urbanistycznej kampusu AGH. Ten znakomity przykład oszczędnego funkcjonalizmu i polskiego designu lat 70. w 2017 i 2019 roku był rozbudowywany, jednak w 2024 r. został wyburzony, aby zrobić miejsce dla nowych obiektów. Mozaiki rozebrano i zdeponowano, dziś możemy je podziwiać na zachowanych fotografiach¹⁷.

Fig. IV.25. Charakterystyczna elewacja pawilonu D-1

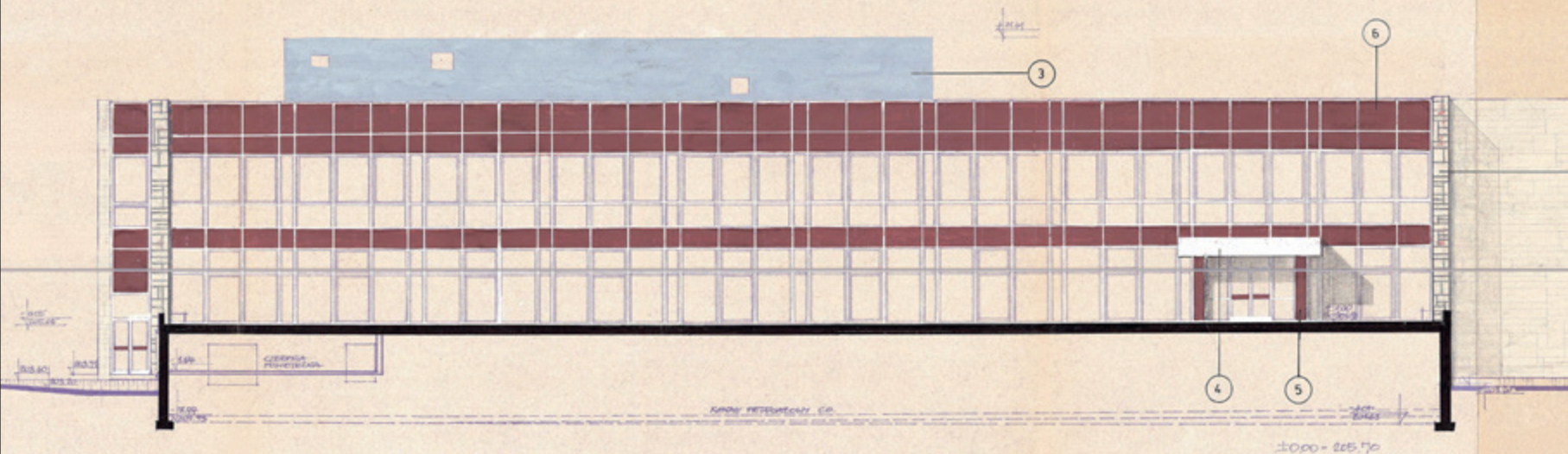

Fig. IV.26. Projekt kolorystyki elewacji stołówki pracowników AGH (S-1) (Eryk Moj, R. Nowarowicz, M. Mroczkowska, 1977 r.)

Centrum Energetyki (C-5, C-6, C-7)

W 2011 r. Biuro Rozwoju Krakowa przygotowało program funkcjonalno-użytkowy dla budowy Centrum Energetyki, która miała stanowić pierwszy etap inwestycji pn. „Budowa Auditorium Maximum wraz z budynkiem administracyjno-dydaktyczno-biurowym, parkingiem podziemnym oraz infrastrukturą techniczną przy ul. Czarnowiejskiej w Krakowie”. Ponownie podjęto więc temat zamknięcia pierwszego wnętrza urbanistycznego na terenie AGH od północy i ukształtowania oblicza architektonicznego uczelni od strony ulicy Czarnowiejskiej. Tym samym zostałyby ukończony proces projektowy zapoczątkowany przez Wacława Krzyżanowskiego w roku 1949.

W 2009 r. uzyskano decyzję lokalizacyjną ustalającą wysokość zabudowy w nawiązaniu do istniejących budynków z dopuszczeniem o 10 m wyższej, punktowej dominanty w północno-wschodnim narożniku terenu. Zgodnie z tą decyzją przygotowano program użytkowy, który posłużył do sformułowania warunków otwartego konkursu architektonicznego zorganizowanego przy współudziale sędziów ze Stowarzyszenia Architektów Polskich. Nagrodzone zostały

trzy prace, a zwyciężył projekt Ewy Kozioł-Tarachy i Sebastiana Chwedeczki z Biura Rozwoju Krakowa. Sąd konkursowy (zgodnie z regulaminem) ocenił również rozwiązanie urbanistyczne – w tej kategorii najwięcej punktów uzyskała praca Ewy Wowczak i Jerzego Wowczaka. Jej autorzy dostrzegali, że dzięki budowie nowego pawilonu pojawiła się szansa, aby zespół pierwszego kwartału AGH dowiązać do modułu urbanistycznego po północnej stronie ulicy Czarnowiejskiej. W pracy najwyższej punktowanej pod względem urbanistycznym budynek ustawiono w kontynuacji linii zabudowy wschodniej pierzei ulicy Urzędniczej, a elewację północną ugięto, tak aby w ciągu widokowym od alei Adama Mickiewicza wyeksponować zabytkową, XIX-wieczną kamieniczkę z charakterystycznym dachem mansardowym.

Po rozstrzygnięciu konkursu zrezygnowano z budowy *auditorium maximum*. Zwycięski zespół opracował projekt architektoniczno-budowlany i wykonawczy pierwszego etapu. W 2018 r. zespół Agencji Projektowej „Architektura” (Jacek Czech, Janusz Duliński, Piotr Wróbel) wykonał projekt wykonawczy drugiego etapu ściśle według koncepcji Biura Rozwoju Krakowa. Powstał zespół budynków o mocnej formie, odrębnej artykulacji i zdecydowanej kolorystyce, składający się z dwóch linii zabudowy z wąskim podworcem i dominantą wysokościową w narożniku. Obiekt stanowi charakterystyczny punkt w ciągu ulicy Czarnowiejskiej i podobnie jak gmach A-O pełni reprezentacyjną funkcję.

Fig. VI.18. Projekt Centrum Energetyki (C-5, C-6, C-7) – wizualizacje (Ewa Koziół-Taracha, Sebastian Chwedeczko, 2010 r.)

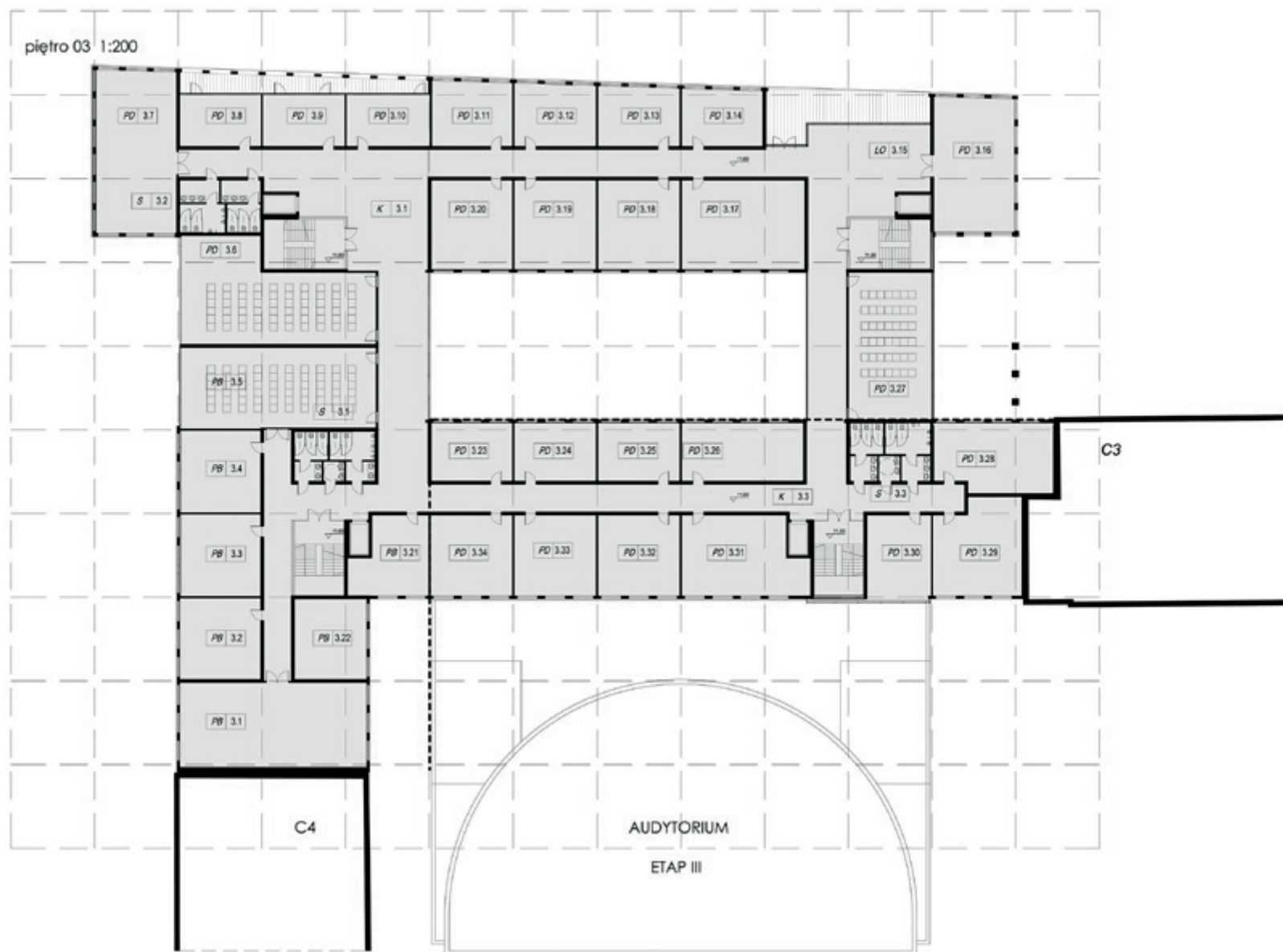

Fig. VI.19. Projekt Centrum Energetyki (C-5, C-6, C-7) – rzut trzeciego piętra (Ewa Kozioł-Taracha, Sebastian Chwedeczko, 2010 r.)

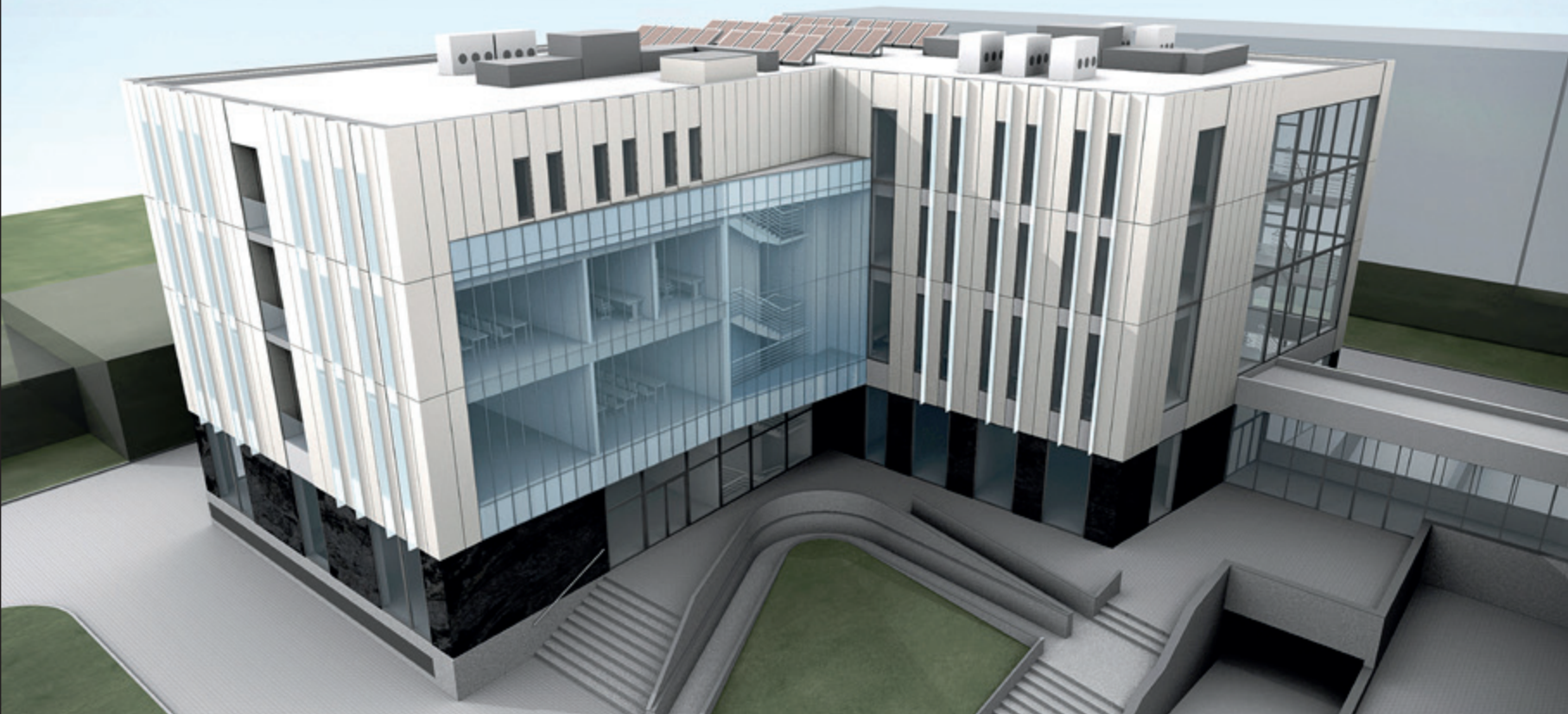

Fig. VI.36. Projekt pawilonu dydaktycznego WFiS (D-7) – wizualizacja (Agnieszka Klimczak, 2017 r.)

Nowy pawilon dla Wydziału Fizyki i Informatyki Stosowanej (D-7)

W 2017 r. Agnieszka Klimczak z zespołem opracowała koncepcję architektoniczną pawilonu dydaktycznego, który miał powstać na zachód od budynku D-10. W planach urbanistycznych Eryka Moja teren ten pełnił rolę placu wewnętrznego na obszarze zabudowy Instytutu Fizyki. Autorka zaproponowała zwartą formę ze skośnymi płaszczyznami ścian i dużymi przeszkleniami, która składała się z jasnej bryty nadwieszanej nad

utrzymanym w ciemnych barwach parterem. Nowy obiekt miał podobną wielkość jak istniejący już pawilon, ale odróżniał się od niego dynamiczną formą architektoniczną. W 2018 r. projekt wykonawczy opracowali Ewa Wowczak i Jerzy Wowczak z zespołem. Wprowadzili do koncepcji istotne zmiany: zrezygnowali z dużych, przeszklonych płaszczyzn na rzecz regularnego rytmu pilastrów z drobnymi żłobieniami – kanelurami. Elewacja w szarobiałej tonacji nawiązywała do architektury budynków profesora Moja, jednak wertykalne podziały kontrastowały z horyzontalnym układem charakterystycznym dla starszych obiektów. Zaplanowano niewielki przedogródek i zieleń w najbliższym otoczeniu, a bluszczowi pozwolono pięć się po cięgnach mocowanych do pilastrów. W strefie wejściowej zaprojektowano głęboki podcień z zadarszeniem w formie balkonu, a we wnętrzu podziały okładzin ściennych, balustrady i grafiki w tazonkach.

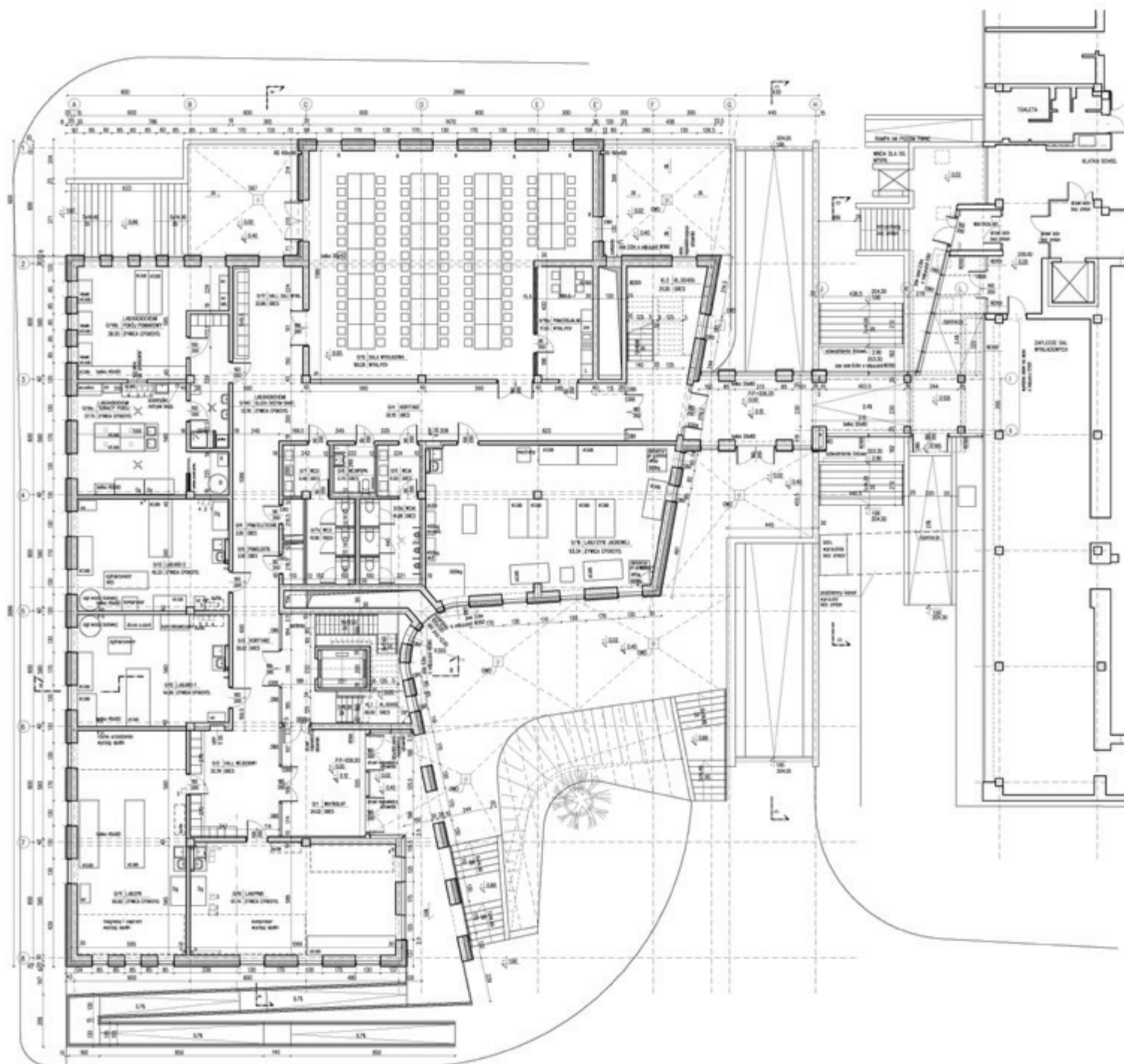

Fig. VI.37. Projekt wykonawczy pawilonu dydaktycznego WFiS (D-7) – rzut parteru (Ewa Wowczak, Jerzy Wowczak, 2018 r.)